

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

ÖĞRENCİLERİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 36, 124, 126 ve 147 nci maddelerine göre işletmede mesleki eğitim gören/staj yapan öğrencinin görev ve sorumlulukları:

- İş yerinin şartlarına, kılık-kıyafet ve çalışma düzenine uymak,
- Üretim ve hizmetle ilgili gizlilik gerektiren konular ile kişilere ait özel bilgileri başkalarıyla paylaşmamak,
- Sendikal etkinliklere katılmamak,
- Eğitime düzenli olarak devam etmek,
- Mesleki eğitim ile ilgili iş dosyası tutmak,
- Staja devam edenler için staj dosyası tutmak,
- İşletmede mesleki eğitim yaptığı günlerde devamsızlık yaptığı süreye ilişkin özür belgesi veya yazılı veli beyanını özür gününü takip eden en geç beş iş günü içinde okul/kurum müdürlüğüne teslim etmektir.

1. NERELERDE STAJ YAPABİLİRİM?

Normal şartlar altında hangi alanın öğrencisi iseniz o alanın özelliklerini içeren konularında faaliyet gösteren yerlerde staj yapmanız gerekmektedir. Bölümünüzle ilgili denk kuruluşlarda / ilgili bir firmada staj yapmanız gerekmektedir. Çünkü staj yapmanın amacı okulda almış olduğunuz teorik eğitimin iş hayatındaki uygulamalarını bizzat yaşayabilmektir.

İşletmelerde mesleki eğitim ve staj, “Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği” hükümleri ve ilgili alan/dal çevre ve öğretim programlarına uygun olarak yürütülür. Her öğrenci, alan/dalın öğretim programındaki ilgili sınıfa ait temrin, iş, proje, deney veya hizmetin en az % 80 ini yapmak ve uygulamalardan başarılı olmak zorundadır.

Ancak staj yerinizle ilgili son kararı okul idaresi/alan şefi/alan öğretmenlerinden alacağınız bilgilere göre vermeniz gerekmektedir. Nerelerde staj yapabileceğinizi resmi başvuruyu yapman önce mutlaka sorunuz.

2. STAJ YERİMİ NASIL BULACAĞIM?

Öğrenci staj yapmayı istediği firmalar ile ilgili ön araştırmaları öncelikle kendisi yapar. Alan şefi/Alan öğretmenlerinizin size belirtilmiş özelliklere sahip firma/kurum/kuruluşlarla yüz yüze veya yazışarak görüşmeler yapmalı, bu firmalara durumu anlatıp staj için kendileri ile çalışmak istediğinizi belirtmelisiniz.

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

3. STAJ YERİ BULAMADIM NE YAPMALIYIM?

Tüm alan öğrencileri 01 Mart - 01 Temmuz tarihleri arasında geçecek yaklaşık (120 Günlük) süre bir staj yeri bulma konusunda yeterlidir. Bu süreçte öğrenciler, alan öğretmenlerinden de destek alabilir. Bu tarihler arasında öğrencinin mutlaka staj yerini belirlemiş olması gerekir. Bu tarihler arasında staj yerini hala bulamamış öğrenciler staj yapamazlar.

4. HERHANGİ BİR NEDENDEN DOLAYI “STAJ BAŞVURU FORMU”NU İSTENİLEN ŞEKİLDE VE/VEYA BELİRTİLEN TARİHTE GETİRMEZSEM NE OLUR?

Herhangi bir nedenden ötürü; ilgili alanları doldurulmamış, eksik, okunaksız, imzalanmamış, onaylanmış bir formla veya 01 Temmuz tarihinden sonra okul idaresi veya alan şefine ulaşan sözleşmelerle yapılan başvurular kabul edilmeyecek bu öğrenciler staj yapmamış sayılacaktır.

5. STAJ SÖZLEŞMESİNİ GEREKTİĞİ ŞEKİLDE VE BELİRTİLEN TARİHTE BÖLÜM ŞEFİME VEYA OKUL İDARESİNE 3 NÜSHA HALİNDE İŞLETME YETKİLİSİ VE VELİ TARAFINDAN ONAYLANMIŞ ŞEKİLDE VERDİM. PEKİ, BU SÖZLEŞMELERDEN BİRİNİ DAHA SONRA GERİ ALACAK MIYIM? ALACAĞAM KİMDEN VE NE ZAMAN ALACAĞIM?

Daha önce bölüm şefi veya okul idaresine teslim ettiğiniz sözleşmeler okul müdürü tarafından onaylandıktan sonra 1 nüshası okulda kalacak şekilde kalan 2 adet sözleşmeyi okul idaresinden teslim alabilirsiniz. Alacağınız sözleşmelerden birini staj göreceğiniz işletmeye diğerini ise staj dosyasında muhafaza ediniz.

6. BU YIL STAJ YAPMASAM OLUR MU?

Bir öğrenci; tüm derslerinden başarılı olmuş ve not ortalamasıyla mezun durumda olsa bile; staj yapmama, stajdan başarısız olma veya stajının geçersiz sayılması durumunda mezun olamaz ve okulu uzamış olur.

7. KİMLER STAJ YAPAMAZ?

11. Sınıfta devamsızlıktan kalmış veya ders başarısından dolayı üst sınıfa geçmeyi hak edemeyen öğrenciler staj yapamazlar.

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

8. STAJIMI KAÇ GÜN YAPACAĞIM?

Yönetmelik gereği öğrencilerimizin en az 40 iş günü staj yapmaları gerekmektedir. Öğrencilerin sağlık sigorta ve prim işlemleri 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür.

Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliği kapsamında; işletmelerde en az bir dönem mesleki eğitim gören öğrenciler, eğitim ve öğretim etkinlikleri dışında okullardaki döner sermaye kapsamında mal ve hizmet üretiminde en az staj süresi kadar fiilen çalışanlarla Mesleki Açık Öğretim Lisesine kayıtlı olup yüz yüze eğitime devam eden öğrencilerden kalfalık veya ustalık belgesine sahip olanlar, yükümlü oldukları stajını tamamlamış sayılırlar.

Çeşitli nedenlerle stajı eksik kalan öğrencilerin bu çalışmalarını, okul veya işletmelerde tamamlattırılır.

9. İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI HÂLİ DURUMUNDA NE YAPILMALIDIR?

Öğrencinin işletmede mesleki eğitim/stajı sırasında meydana gelebilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından ve süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli bildirimde bulunulmasından işyeri işverenleri/işveren vekili sorumludur. (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, madde 144, Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 29/09/2016 tarihli ve 2016/21 sayılı Genelge).

10. STAJ YAPACAĞIM İŞYERİ SİGORTALI OLUP OLMAYACAĞIMIZI SORUYOR, NE CEVAP VERMELİYİM?

Okul/kurum müdürlüğünce; bu sözleşmenin akdedilmesi ile öğrencinin işletmede mesleki eğitime devam ettiği sürece 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile hastalık sigortası hükümlerine göre sigortalanır, bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar için ayrıca genel sağlık sigortası primi ödenir. Staj yapan öğrenciler ise iş kazası ve meslek hastalığı yönünden sigortalanır. (5510 Sayılı Kanun, madde 5).

Öğrencinin işletmede mesleki eğitim/stajı sırasında meydana gelebilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarından ve süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna gerekli bildirimde bulunulmasından işyeri işverenleri/işveren vekili sorumludur. (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, madde 144, Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 29/09/2016 tarihli ve 2016/21 sayılı Genelge).

SGK e-bildirge üzerinden, ilgili tarihleri kapsayan Sosyal Güvenlik Girişi okulumuzca yapılacaktır. Bu konu ile ilgili sözleşme üzerinde okul müdürümüz tarafından imzalanmış şekilde

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

yer almaktadır. İş yeri yetkilisinin formu okuması yeterli olacaktır. Bunun dışında okulumuz işletmelere işe giriş bildirgesi verebilmektedir.

11. STAJ İÇİN ÜCRET ALACAK MIYIM?

İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuzundan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde on beşinden, mesleki eğitim merkezi öğrencilerine (aday çırak ve çırağa) asgari ücretin yüzde otuzundan aşağı ücret ödenemez.

Öğrenciye ödenecek ücret her türlü vergiden muaftır. (3308 Sayılı Kanun, Madde 25). (1/a) İşletmelerde mesleki eğitim gören/staj yapan öğrencilere, mesleki eğitimin devam ettiği sürece yürürlükteki asgari ücretin net tutarının %30'undan az olmamak üzere ücret ödenir. Öğrenciye ödenecek ücret her türlü vergiden muaftır (3308 Sayılı Kanun, Geçici madde 12). (3308 sayılı Kanunun Geçici 12 nci maddesi yürürlükte kaldığı sürece birinci fıkra yerine (1/a) fıkrası uygulanacaktır.)

Sözleşmenin geçerlilik süresi içinde asgari ücrette artış olması halinde, bu artışlar aynı oranda öğrencinin ücretine yansıtılır.

12. DEVAMSIZLIK YAPAN ÖĞRENCİNİN ÜCRETLERİNDEN KESİNTİ YAPILIR MI?

Öğrenci mesleki eğitim için işletmeye devam etmek zorundadır. İşletmede mesleki eğitime ve teorik eğitime özürsüz devam etmeyen veya ücretsiz izin kullanan öğrencinin bu günlerdeki ücreti kesilir.

Ücret kesilerek yapılacak ödeme miktarı;

a) 20 ve daha fazla personel çalıştıran işletmelerce;

Ödenecek ücret = (Net Asg.ücret x %30) - (Net Asg.Ücr.x %30 x Devamsız Gün Sayısı) / 30

b) 20'den az personel çalıştıran işletmelerce;

Ödenecek ücret = (Net Asg.ücret x %15) - (Net Asg.Ücr.x %15 x Devamsız Gün Sayısı) / 30

c) Mesleki eğitim merkezi öğrencilerine (aday çırak, çırak) eğitim veren işletmelerce;

Ödenecek ücret = (Asg.ücret x %30) - (Asg.Ücr.x %30 x Devamsız Gün Sayısı) / 30

formülü uygulanarak bulunur.

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

Ödenecek ücret = (Net Asg.ücret x %30) - (Net Asg.Ücr.x %30 x Devamsız Gün Sayısı) / 30 formülü uygulanarak bulunur. (3308 sayılı Kanununun Geçici 12 nci maddesi yürürlükte kaldığı sürece ikinci fıkra yerine (2/a) fıkrası uygulanacaktır.)

13. STAJIM NE ZAMAN BİTECEK?

Staja başladığınız eğitim öğretim yılının sonunda stajınız sona erecektir.

14. STAJIMA BAŞLAMIŞTİM AMA BİR SÜRE SONRA İŞ YERİNDEN ÇIKARILDIM (VEYA STAJI BIRAKMAK ZORUNDA KALDIM), ŞİMDİ NE OLACAK?

Eğer stajınıza başladıktan bir süre sonra stajınızı yaptığınız işyerinden çıkarılırsanız bunun nedenini belirten ve 30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ'ne hitaben yazılmış bir yazıyı ve fesih dilekçesini koordinatör öğretmeninizin bilgisi dahilinde işyeri yetkilinizin onayı ile okul idaresine getiriniz.

Okul tarafı yükümlülüklerini yerine getirdiği takdirde tek taraflı sözleşme feshi gerçekleştirilemez. Okul müdürlüğünün de uygun görmesi halinde işletme ile olan sözleşme sona erdirilir.

Staj süreci tüm dönemi kapsayan bir süreç olduğundan bu süreler dışında stajın sona ermesi, erken sonlandırılması mümkün değildir. Bu sebeple öğrenci, farklı bir işletmede bu sürecine devam etmelidir. Aksi takdirde staj eğitiminden başarısız sayılacaktır.

15. STAJ DOSYASI HAZIRLANACAK MI? KİME VE NE ZAMAN TESLİM EDİLECEK?

İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere; öğretim programlarına uygun olarak yapacakları temrin, iş, proje, deney ve hizmetlerle ilgili resimleri, projeleri ve değerlendirme çizelgelerini kapsayan mesleki eğitimle ilgili bir iş dosyası tutturulur.

Dosyadaki her resim, proje veya çalışmaya ait değerlendirme çizelgesi ve varsa diğer doküman, usta öğretici veya eğitici personelle koordinatör öğretmen ve öğrenci tarafından imzalanır.

İşletmeler yönünden gizlilik taşıyan işlerde resim, proje ve benzeri doküman, iş dosyasına konulmaz. Bu resim ve projeler, beceri sınavı komisyonunca değerlendirilmek üzere işletme tarafından saklanır.

30 AĞUSTOS MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

STAJ UYGULAMALARINDA SIKÇA SORULAN SORULAR

İş dosyası, öğrencinin ikinci dönem mesleki eğitim puanlarıyla birlikte okul müdürlüğüne gönderilir veya öğrenci tarafından beceri eğitiminin bitimini izleyen hafta içinde koordinatör öğretmene teslim edilir.

16. STAJ DOSYAMI BELİRTİLEN TARİHTE TESLİM ETMEZSEM NE OLUR?

Eğer dosyanızı mazeretsiz olarak ilgili eğitim öğretim yılındaki beceri sınavının yapılacağı ilk gün getirmeniz daha sonraki haftalarda kabul edilmeyecektir. Bu durumda staj dosyanız değerlendirilmeyecek olup staj dosyasından puan alamayacaksınız.

17. BECERİ SINAVI NEDİR? NE ZAMAN YAPILIR?

İşletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler, beceri eğitiminin değerlendirilmesi amacıyla ders yılının son haftasında beceri sınavına alınırlar. Öğrenciler bu süre içerisinde işletmelerden izinli sayılır. Bu sınav, dersin özelliğine göre komisyonca alınacak karar doğrultusunda uygulamalı ve/veya yazılı olarak yapılır.

Öğretim programlarında birden fazla uygulamalı ders bulunan alanlarda, işletmede eğitimi yapılan her ders için beceri sınavı, sınav komisyonunun kararına göre birlikte veya ayrı ayrı yapılabilir. Birlikte yapılan sınavların değerlendirmesi ayrı yapılır.

Sektörün özelliği, çalışma ve kapasite durumuyla kurum ve iklim şartları da dikkate alınarak yılın belli zamanlarında faal olan ve beceri eğitimi süresi, ders yılı süresini aşan meslek alanlarındaki beceri sınavı, beceri eğitiminin bitimini izleyen hafta içinde yapılır.

Beceri sınavları, işletmenin usta öğreticileri veya eğitici personeli ile ilgili alanın alan/bölüm/atölye/laboratuvar şeflerinden birisi, alan öğretmenlerinin ve o meslek alanındaki/dalındaki işveren kuruluşunu temsil eden üyelerden oluşturulan komisyon tarafından yapılır.

Beceri sınav puanı, iş dosyası ve sınav değerlendirilmesi sonucu takdir edilen puanların toplamıdır. Beceri sınavı 100 puan üzerinden değerlendirilir. Bunun yüzde 80'i sınav, yüzde 20'si de iş dosyasına takdir edilir.

İşletmeye gönderilemeyen öğrenciler için okulda yüz yüze eğitimini aldıkları alan/dal derslerinden beceri sınavı yapılmaz.